

Najaarsrapportage 2013 Provincie Utrecht

Datum: 4 november 2013

Inhoudsopgave

1	Bestuurlijke Samenvatting	3
1.1	Inleiding: de provincie in 2013	3
1.2	Context van de Najaarsrapportage	4
1.3	Leeswijzer	4
1.4	Hoogtepunten / beleidsaccenten per programma in 2013.....	4
1.5	Duurzaamheid	9
1.6	Samenvatting financiële bijstellingen en prognose jaarrekeningresultaat.....	9
2	Financieel perspectief 2013.....	11
2.1	Inleiding.....	11
2.2	Algemene Reserves	11
2.3	Herzien financieel perspectief 2013.....	11
2.4	Overboekingen	12
2.5	Financieel overzicht 2013.....	12
3	Bijstellingen algemene dekkingsmiddelen en stelposten.....	13
3.1	Bijstellingen algemene dekkingsmiddelen	13
3.2	Stelposten.....	13
3.3	Effect bijstellingen op het begrotingssaldo	14
4.	Programmaverantwoording.....	15
	Bijlage 1 Begrotingswijzigingen politiek relevant.....	24
	Bijlage 2 Technische begrotingswijzigingen	29

1 Bestuurlijke Samenvatting

1.1 Inleiding: de provincie in 2013

Voor u ligt de Najaarsrapportage 2013 van de provincie Utrecht. De Najaarsrapportage heeft als doel Provinciale Staten te informeren over de voortgang van het beleid en de financiële bijstellingen ten opzichte van de Voorjaarsnota 2013.

Mijlpalen Strategische agenda 2011-2015

Om onze inspanningen en prioriteiten te focussen op onze kerntaken en hierop in samenhang te kunnen sturen, hebben wij, zoals u bekend is, voor deze bestuursperiode een strategische agenda uitgewerkt rond 4 ontwikkelopgaven:

1. Utrecht Topregio
2. Krachtige steden en dorpen
3. Vitaal Landelijk Gebied
4. Bereikbaar Utrecht

Daarnaast kennen we twee stevige veranderopgaven in onze manier van werken of in onze samenwerking of relatie met mede-overheden of regiopartners:

- A. Opgaven voor bestuurlijke organisatie
- B. Wettelijke taken en integrale beleidsontwikkeling

Enkele mijlpalen uit 2013:

- ✓ De vaststelling van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en de Provinciale Ruimtelijke Verordening. Verder het realisatieplan voor Bodem, Water en Milieu en de startnotitie voor de Ondergrond. (Ontwikkelopgave Krachtige steden en dorpen, Wettelijke taken en integrale beleidsontwikkeling).
- ✓ Met de Mobiliteitsvisie hebben we, in het kader van Bereikbaar Utrecht in het 2^e kwartaal van 2013 een nieuwe koers uitgezet voor het mobiliteitsbeleid.
- ✓ Vitaal Landelijk gebied: 2013 is het jaar van nieuwe focus voor het natuurbeleid, waar nog hard aan wordt gewerkt dit najaar. Binnen de uitvoering van beleid zijn flinke stappen gezet. Zo is er een koersnotitie voor de toekomst van de recreatieschappen in de provincie Utrecht opgesteld. Binnen de Agenda Vitaal Platteland is een rijksbijdrage van € 5 mln. vanuit het Lenteakkoord 2013 toegekend voor de realisatie van de natuurdoelen in de Uiterwaarden Nederrijn.
- ✓ In mei 2013 is door de Economic Board Utrecht (EBU) een breed gedragen agenda voor de periode tot 2020 vastgesteld.
- ✓ Er is dit jaar verder invulling gegeven aan nieuwe vormen van netwerksamenwerking in het kader van Utrecht Topregio, zoals de Economic Board Utrecht (EBU) waarin overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen nauw samenwerken ter stimuleren van de Utrechtse economie. Met de vier grote steden en de overige drie Randstadprovincies hebben we een programma opgesteld in het kader van het Europees Fonds Regionale Ontwikkeling. Speerpunt hierbij is versterking van het innoverende vermogen van de Randstad. Ook op vele uiteenlopende terreinen zijn stappen gezet voor nieuwe vormen van samenwerking.
- ✓ Krachtige steden en dorpen: binnen het domein van cultuurhistorie ontstaat steeds meer vertrouwen in de kracht van netwerken en particuliere initiatieven voor het behoud van cultuur en cultuurhistorisch erfgoed. Met het afronden van de 2e tranche van het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen is weer een mijlpaal bereikt.
- ✓ Integrale samenwerking: als voorbeelden van nieuwe samenwerkingsvormen zijn onder meer te noemen de samenwerkingsovereenkomst Eiland van Schalkwijk en de Samenwerkingsagenda's met gemeenten Stichtse Vecht en Veenendaal. Ook de oplossingsgerichte aanpak voor de Wabo-procedures voor de biomassacentrales en het project Interim-uitbreiders in het kader van de Natuurbeschermingswet en de Stikstofverordening zijn positieve voorbeelden van een oplossingsgerichte overheid.
- ✓ Bestuurlijke organisatie: vanuit het oogpunt van bestuur en organisatie wordt 2013 gekenschetst door de aandacht rondom de Bestuurlijke organisatie in Nederland. Met name het besluit (brief van 26 april 2013) rondom de opschaling van de provincies Noord-Holland, Flevoland en Utrecht naar één landsdeel per 1 januari 2016 heeft veel stof doen opwaaien.
- ✓ Wettelijke taken: dit jaar heeft voor wat betreft de Jeugdzorg in het teken gestaan van het opstellen van de transitieagenda en het afsprakenkader Experimenteermiddelen. Uiteraard was 2013 een jaar van vele activiteiten en resultaten. In paragraaf 1.4 wordt verder ingezoomd op de hoogtepunten en beleidsaccenten per programma.

1.2 Context van de Najaarsrapportage

Provinciale staten leggen de beleids- en financiële kaders vast voor het college. Via de planning- en controlcyclus controleren de provinciale staten of het college de beleidsdoelstellingen binnen deze kaders realiseert. Het college stuurt en beheerst de realisatie van de beleidsdoelstellingen en de budgetten eveneens via de planning- en controlcyclus. Via deze cyclus legt zij ook verantwoording af aan provinciale staten. Elke cyclus start met een planning. Voor de planning- en controlcyclus is dit de begroting. Hierna volgt de uitvoering van deze planning. Deze uitvoering kent twee tussentijdse meetpunten. Het eerste meetpunt is de voorjaarsnota en de tweede is deze najaarsrapportage. Op basis van deze meetpunten kan er bijsturing plaatsvinden. De planning- en controlcyclus sluit af met een evaluatie van en verantwoording over de realisatie van de planning in de vorm van de jaarrekening en het jaarverslag.

De Begroting 2014 wordt gelijktijdig met de Najaarsrapportage 2013 behandeld in provinciale staten. De Najaarsrapportage 2013 geeft de voortgang van het beleid en de financiën in 2013 weer. De Begroting 2014 richt zich op het beleid en de ramingen voor 2014 en verder. Alle financiële bijstellingen die in deze Najaarsrapportage aan u worden gepresenteerd, zijn verwerkt in de cijfers van de Begroting 2014.

1.3 Leeswijzer

De gegevens in de Najaarsrapportage hebben betrekking op de periode 1 januari tot en met 31 juli 2013. Per beleidsprogramma worden enkele hoogtepunten / beleidsaccenten beschreven (zie §1.4). Per programma wordt er ook een financiële prognose gegeven (hoofdstuk 4). Wijkt deze prognose af van de begrote lasten en baten dan leidt dit tot één of meerdere financiële bijstellingen. Aan de hand van de financiële bijstellingen wordt een prognose van het jaarrekeningresultaat gegeven. De bedragen in de financiële tabellen staan weergegeven in eenheden van € 1.000. Dit is gedaan om de leesbaarheid te vergroten. Een bedrag van € 25.000 staat dus als 25 vermeld.

1.4 Hoogtepunten / beleidsaccenten per programma in 2013

1. Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en binnenstedelijke ontwikkeling.

Op 4 februari 2013 heeft u de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 en bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening vastgesteld. Via het daarin vastgestelde ruimtelijk beleid dragen wij bij aan een kwalitatief hoogwaardige fysieke leefomgeving, waarin het ook in de toekomst plezierig wonen, werken en recreëren is.

Het nieuwe provinciaal ruimtelijk beleid laat ruimte voor initiatieven, met als randvoorwaarde dat ontwikkelingen niet strijdig zijn met provinciale belangen. Het beleid bevat veel handreikingen die initiatiefnemers kunnen inspireren zonder te vervallen in regelgeving. De provincie neemt zelf ook initiatieven om het beleid uitvoering te geven. Het Ruimtelijk ActieProgramma 2012-2015 (RAP-2) geeft voor 12 thema's een verdieping van het ruimtelijk beleid, door toepassing bij actuele gebiedsvraagstukken. Zo is op 20 juni 2013 de samenwerkingsovereenkomst Eiland van Schalkwijk (EvS) tussen de provincie, gemeente Houten en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden gesloten. Het Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma 2012-2019 richt zich op bundeling van inzet van bestuurskracht, middelen en kennis in enkele gebiedsprojecten, waaronder Utrecht – Oost. Overheden en (maatschappelijke) organisaties hebben in 2013 de ambities voor Utrecht – Oost gezamenlijk benoemd, de besluitvorming over concrete investeringen in dit gebied vanuit het IGP-budget is in voorbereiding.

En in het kader van het RAP-project Ruimtelijke Agenda Gemeenten worden per gemeente ontwikkelopgaven benoemd en uitgevoerd die zowel gemeentelijke als provinciale doelen raken. De ambitie is erop gericht om na aflopen van RAP-2 per gemeente te beschikken over een ruimtelijke agenda, die volop in uitvoering is. Ontwikkelopgaven uit de ruimtelijke agenda's voor Leusden, Utrechtse Heuvelrug, Vianen en Woerden zijn inmiddels in uitvoering. De agenda voor Stichtse Vecht is gereed voor ondertekening door provincie en gemeente, de agenda voor Veenendaal is in gevorderd stadium.

De 2e tranche van het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen is afgerond. Daarmee zijn 41 bouwprojecten ondersteund om tot daadwerkelijke uitvoering te komen. De eindrapportage is op 24 juni 2013 aan u aangeboden. Programma Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling (WBO) 2012-2015: Met Veenendaal, Woerden, Wijk bij Duurstede en Nieuwegein zijn samenwerkingsovereenkomsten vastgelegd over de aanpak van geprioriteerde binnenstedelijke gebieden, waarbij we ons o.a. richten op de realisatie van woningen, aanpak van leegstand en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Onderdelen van de samenwerkingsafspraken zijn reeds in uitvoering gebracht zoals het project organische gebiedsontwikkeling in het Stationskwartier Veenendaal en de gebiedsontwikkeling Snellepoort in Woerden. Daarnaast is een vraag en aanbodmonitor gelanceerd en is er een kennisnetwerk nieuwe financiële constructies opgericht die vernieuwende oplossingen aandraagt voor complexe financiële vraagstukken uit het werkveld.

Bij de Voorjaarsnota 2013 is besloten geen rente meer toe te rekenen aan de provinciale voorfinanciering. De rentekosten van de voorfinanciering van Hart van de Heuvelrug worden gedekt uit programma 1 (waaronder het Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma (IGP)) en programma 2 (waaronder programma Agenda Vitaal Platteland (AVP)). De exacte uitwerking wordt verwerkt in de Jaarrekening 2013 en de Voorjaarsnota 2014.

2. Landelijk gebied

In 2013 hebben wij gewerkt aan het opstellen van een beleidsvisie voor het provinciale natuurbeleid. Hierbij hebben wij gekozen voor een integrale aanpak met diverse maatschappelijke organisaties en partijen. De visie wordt in november aan u ter vaststelling aangeboden.

In mei 2013 is de decentralisatie natuur naar provincies in de Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG) verankerd. Rijk en IPO werken aan een akkoord over de verdere invulling van het Decentralisatieakkoord in de zogenaamde Hoofdlijnennotitie. Hierover is pas duidelijkheid op Prinsjesdag 2013. De eventuele consequenties voor de begroting 2014 nemen we mee in de Voorjaarsnota 2014. Ook zullen wij dan in overleg gaan met de AVP-gebiedscommissie over de vraag welke aanvullende afspraken gemaakt kunnen worden over de uitvoering van het provinciale natuurbeleid.

Binnen Agenda Vitaal Platteland is een rijksbijdrage van € 5,1 mln. vanuit het Lenteakkoord 2013 toegekend voor het realiseren van de natuurdoelen in de Uiterwaarden Nederrijn. In verband hiermee krijgt dit project, dat een belangrijke bijdrage levert aan het Akkoord van Utrecht en de internationale natuurverplichtingen, extra aandacht in de uitvoering in de 2e helft van 2013. Verder starten we met de uitvoering van het natuurherstelplan Groot Zandbrink en het Meeuwenkampje (onderdeel Akkoord van Utrecht). De inrichting van 225 ha nieuwe natuur in de Bethunepolder is in het voorjaar aanbesteed. Start uitvoering staat gepland in augustus. Bij de landinrichtingsprojecten RAK Kromme Rijn en Noorderpark zijn alle procedures doorlopen en afgerond. Dit najaar worden de beide Landinrichtingscommissies daarom opgeheven. Bij de RAK Kromme Rijn zijn alle werkzaamheden uitgevoerd: voor de natuur zijn onder andere 68 ha langs de Kromme Rijn vrij geruild en ingericht, voor de landbouw is 635 ha van eigenaar is gewisseld, waardoor het aantal kavels is verminderd met 1030. Voor de recreatie is er o.a. het wandelpad langs de Kromme Rijn gerealiseerd. In het Noorderpark is voor de natuur onder andere groot deel van de Bethunepolder vrij geruild en zijn grote delen van Oostelijke binnepolder verworven en ingericht, voor de landbouw is 1110 ha van eigenaar is gewisseld, waardoor het aantal kavels is verminderd met 1480. Voor de recreatie is er onder andere het Gagelbos en Ruigenhoek gerealiseerd. Bij Noorderpark lopen nog twee projecten, maar daarop is geen aansturing van de landinrichtingscommissie nodig. Deze projecten worden nu begeleid door de AVP-Gebiedscommissie West.

In juli hebben we de Verklaring Natuurondernemerschap Bovenlanden ondertekend: samen met twee agrarische ondernemers, Staatsbosbeheer en andere betrokken overheden zetten we ons in om circa 250 hectare natuur in de Bovenlanden te gaan inrichten en beheren.

Het programma Recreatie om de Stad (RodS) wordt herijkt. Dit is nodig om dat het Rijk geen middelen meer beschikbaar stelt. Het opstellen van het herijkt programma neemt tijd in beslag door de onduidelijkheid over de beschikbaarheid van grond en door het ongedekte beheer. De stuurgroep zal binnen haar beschikbare middelen hier afspraken over maken. In het herijkte programma zal de focus in de vier deelgebieden liggen op inrichtingsprojecten in Haarzuilens en Hollandse IJssel, omdat hier tot nu toe het minst gerealiseerd is. Het herijkt programma kan eind 2013 vastgesteld worden.

Ondertussen gaat de realisatie van enkele projecten gewoon door. Zo zijn de eerste twee fases van het Hamlaangebied, ook in Haarzuilens, uitgevoerd. De laatste fase zal eind 2013/begin 2014 worden uitgevoerd. In het Noorderpark is het plusplan van het gebied Ruigenhoek uitgevoerd en geopend en is een aantal recreatieve (Vinac)paden geopend.

Via het programma Nieuwe Hollandse Waterlinie hebben we een aantal recreatieve verbindingen (wandel- en fietspaden, kanoroutes en bruggen) gerealiseerd rondom Houten en een aantal restauraties in 3 lunetten in Utrecht afgerond. In de gemeente Stichtse Vecht hebben we het Werk bij Maarsseveen overgedragen aan een particuliere stichting waardoor de provincie geen onderhoudslasten meer kent en de exploitatie wordt mogelijk maakt van een fort als culturele voorziening met een duurzaam karakter. In het kader van het 'Vrede van Utrecht jaar' hebben we samen met de gemeente Utrecht en vele andere partijen een evenementenprogramma 'Linie viert Vrede' opgezet. Dit heeft geresulteerd in een groter publieksbereik en bekendheid van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Mooi voorbeeld was het evenement 'Linie in Lichterlaaie' met 7000 bezoekers.

In 2013 hebben we het project Interim-uitbreiders in het kader van de Natuurbeschermingswet en de Stikstofverordening uitgevoerd en administratief nagenoeg afgerond. Door het succesvol doorlopen van dit project is een groot aantal agrariërs zonder NB-wetvergunning toch van een vergunning voorzien waardoor hun rechten voor de toekomst (lees: bij inwerkingtreding van de Programmatische Aanpak Stikstof) zijn gewaarborgd.

In de lijn van het Ganzenakkoord zijn in 2013 ontheffingen aangepast met extra afschot en is samen met de vangacties rondom Schiphol een flinke stap gezet om de populatie ganzen terug te dringen tot het gewenst niveau (niveau van 2005).

3. Bodem, Water en milieu

In de eerste helft van 2013 hebben we een Realisatieplan Bodem Water en Milieu opgesteld waarin duidelijk wordt gemaakt hoe het herijkte bodem-, water- en milieubeleid (vastgesteld oktober 2012) ten uitvoer wordt gebracht.

Op 1 juli is de Startnotitie Ondergrond vastgesteld. Dit betekent dat een aanvang wordt gemaakt met het opstellen van een Kadernota ondergrond, waarin een viertal urgente vraagstukken worden opgepakt waar maatschappelijk behoefte aan is en waar de provincie een rol heeft. Het betreft vragen op gebied van drinkwater, mijnbouw, bodemenergie en bodemsanering. De nota geeft o.a. direct richting aan de toekomstige uitvoering van bodemsanering en sturing aan koude-warmte opslag in de bodem,

In het kader van het Deltaprogramma hebben we samen met de regio voor het deelgebied Nederrijn-Lek het regioadvies voor de kansrijke strategieën opgesteld. Hiermee is voor een groot deel van de provincie richting gegeven aan de toekomstig gewenste water-veiligheid en zoetwatervoorziening en ontstaat zicht op de maatregelen die nodig zijn om het gebied tot 2100 veilig te krijgen en de zoetwatervoorziening op orde te krijgen en houden..

We hebben de afgelopen maanden alles op alles gezet om de Wabo-procedures Eneco en Nuon voor biomassacentrales binnen een ongebruikelijk korte tijd af te ronden. Hiermee waren de bedrijven in staat om tijdig, voor de gestelde deadline, hun subsidieaanvraag in te dienen bij het Rijk.

In 2013 hebben we een grote inzet gepleegd op naleving van de landschapsverordening, m.n. de onderdelen borden en boten zijn projectmatig aangepakt. Op het gebied van zwemwater is de landelijke website gelanceerd waardoor voor de burger uniforme actuele info beschikbaar is over zwemwater.

In september 2012 is bestuurlijke overeenstemming bereikt over het streven om te komen tot één RUD in de provincie Utrecht. Vanaf dat moment is er een projectorganisatie ingericht om te bouwen aan de RUD. Medio 2013 constateerde de stuurgroep van het project dat het tempo van de projectorganisatie niet synchroon liep met het bestuurlijke (besluitvormings)traject. Om die reden heeft de stuurgroep toen besloten een extern onderzoek te laten uitvoeren naar de inrichting en aansturing van de projectorganisatie en de uitvoering van het projectplan, als ook naar de financiële onderbouwing van het project. Vanaf het najaar 2013 worden er twee sporen bewandeld, waarbij de ODRU (Omgevingsdienst Regio Utrecht), die de als basis van de RUD zou optreden, eerst de eigen bedrijfsvoering op orde brengt. Daarnaast brengen de provincie en de overige Utrechtse gemeenten zo snel mogelijk de taken onder in één RUD. In het najaar van 2013 zal worden vastgelegd op welke manier het eindbeeld van 1 RUD in Utrecht bereikt kan worden in 2014 en daaropvolgende jaren.

4. Economische zaken en recreatie

In oktober 2012 is de Economic Board Utrecht (EBU) opgericht. In de EBU werken overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen nauw samen bij het stimuleren van de Utrechtse economie. In mei 2013 is door de EBU een breed gedragen agenda voor de komende periode vastgesteld. Leidraad in deze agenda is de cross-sectorale aanpak van maatschappelijke vraagstukken (gezonde samenleving, groene economie) en hiermee economische kansen creëren. Er is ook reeds een aantal concrete initiatieven gestart, zoals het European Center for Personalised Health and Selfmanagement en Growing Games voor de professionalisering van de Games sector en de verbinding met maatschappelijke opgaven.

Met de vier grote steden en de overige drie Randstadprovincies hebben we een programma opgesteld in het kader van het Europees Fonds Regionale Ontwikkeling. Speerpunt is versterking van het innoverende vermogen van de Randstad. Het is de bedoeling dat dit programma de basis vormt voor de toekenning van nieuwe Europese middelen voor de periode 2014-2020.

De ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU) heeft dit voorjaar haar eerste investering gedaan op bedrijventerrein Isselt in Amersfoort. De OMU is eind 2011 opgericht om de komende 10 jaar 50 ha bedrijventerrein te herontwikkelen,

We hebben dit voorjaar met succes een innovatief financieringsinstrument in de markt gezet. Door inzet van een portfoliogarantie is de Rabobank Amersfoort bereid om collectieve duurzame energieprojecten te financieren.

In 2013 hebben wij verdere stappen gezet in het traject Toekomst (Recreatie)schappen. De reacties van de partners op de notitie 'Toekomst van recreatie als publieke taak' zijn verwerkt tot een koersnotitie voor de toekomst van de recreatieschappen in de provincie Utrecht. Nagenoeg alle gemeenten hebben hiervoor input geleverd. De rode lijn is dat elk recreatieschap om een maatwerkoplossing vraagt. De provincie Utrecht heeft onder meer aangegeven meer te willen inzetten op regie, samenwerking en samenhang. De volgende stap is nu het voorbereiden van de liquidatie en uitvoering van de verschillende programma's voor de verschillende recreatieschappen en Recreatie Midden Nederland. Met deze aanpassingen kan beter worden ingespeeld op de veranderende recreatievraag uit de samenleving.

In 2013 hebben we met diverse partners gewerkt aan de opgave voor een samenhangend en herkenbaar recreatief hoofdnetwerk met (boven)regionale routenetwerken voor wandelen/fietsen/varen, toeristische overstappunten (TOP's) en poorten. Andere belangrijke opgaven vormden recreatie om de steden Utrecht en Amersfoort, een beleidsuitwerking voor recreatie en natuur (RAP) voor Utrechtse Heuvelrug en het stimuleren van ondernemerschap.

In de laatste lijn hebben we actief bijgedragen aan het aanjagen van pilots mini-economie (onder meer ten behoeve van het openhouden van Gravenbol), promotie van bestemmingsgebieden, het stimuleren van zakelijk toerisme, de toepassing van vraagdata en kennisuitwisseling (onder andere over recreatie en Natura 2000). Hiermee geven we alvast vorm aan nieuwe ontwikkelingen op recreatiegebied.

5. Mobiliteit

In de eerste helft van 2013 is het Ontwerp Mobiliteitsplan, met daarin een visie op het beleid tot 2028, vastgesteld en voor reactie vrijgegeven.

Het pakket 'Beter Benutten' gaat over een pakket van maatregelen van in totaal meer dan € 200 miljoen om de doorstroming te bevorderen, waarvan de helft door de regio wordt bijgedragen. In het gezamenlijk initiatief van regionale overheden, rijksoverheid en bedrijfsleven zijn thans alle projecten nagenoeg definitief vastgesteld en in ontwikkeling gebracht.

Betreffende knooppunt Hoevelaken is een bestuursovereenkomst tot stand gekomen. Daarin zijn afspraken vastgelegd met betrekking tot de financiering en de uitvoering, zoals het innovatief aanbesteden.

De aanleg van de randwegen bij Harmelen en Woerden is in volle gang. Er wordt gewerkt aan de N237 bij Zon en Schild.

In de eerste helft van 2013 is de bestuursovereenkomst getekend voor de samenwerkingsorganisatie operationeel verkeersmanagement Midden-Nederland. Daarin zijn afspraken vastgelegd hoe gezamenlijk en op integrale wijze het regionale verkeersmanagement wordt aangepakt.

Om een extra impuls te geven aan de realisatie van projecten is in 2013 een ronde gemaakt bij alle bestuurders.

Het groot onderhoud aan de provinciale weg N201 tussen Amstelhoek en Vinkeveen is afgerond en aansluitend is gestart met de aanleg van een parallelweg. De vernieuwde Amersfoortseweg N199 in Bunschoten is voorzien van een nieuwe rotonde, keerlus en asfalt. Verder zijn in het najaar de voorbereidende werkzaamheden gestart aan de west en oostzijde van de rondweg Houten en in oktober start de daadwerkelijke ontsluiting van Houten op de A12.

6. Cultuur en samenleving

In 2013 hebben we het driehonderdjarig bestaan van de Vrede van Utrecht gevierd. De opening op 11 april werd verricht door Koningin Beatrix. In drie blokken van drie weken vonden in voorjaar, zomer en najaar allerlei culturele activiteiten plaats in de stad Utrecht, maar ook in de rest van de provincie. Ook in aanloop naar en tijdens het European Youth Olympic Festival (EYOF), dat in juli plaatsvond en geopend werd door Koning Willem-Alexander, zijn meerdere activiteiten in de provincie georganiseerd. Aan het sportevenement namen ruim 2300 jeugdige sporters uit 49 landen deel aan de Olympische onderdelen atletiek, basketbal, handbal, judo, tennis, turnen, volleybal, wielrennen en zwemmen.

Met beide evenementen onderstrepen we dat Utrecht een dynamische topregio is. Dat doen we ook door negen festivals van goede kwaliteit en met een brede, (inter)nationale uitstraling, bijvoorbeeld het Festival Oude Muziek en het Nederlands Film Festival, te ondersteunen.

Vanuit het Fonds Erfgoedparels is de restauratie gestart van vier Rijksmonumenten (Chatelet de Haar, Baarnsche Bos, Kasteel Wijk bij Duurstede, Park van Kasteel Loenersloot).

Voor een aantal kasteelmusea (Huis Doorn, Kasteel Amerongen, Haarzuilens, Slot Zuilen en kasteel Loenersloot) is, onder leiding van Hans Wijers, onderzocht of er samenwerkingsvoordelen te vinden zijn. Dit heeft onder meer geresulteerd in vergaande personele samenwerking tussen Huis Doorn en Kasteel Amerongen.

7. Jeugdzorg

Begin 2013 heeft in het teken van het opstellen van de transitieagenda gestaan. Samen met de regio's/gemeenten zijn de stappen die gezet moeten worden richting transitie benoemd, met uiterste data. In een zestal werkgroepen wordt in zomer en najaar 2013 e.e.a. verder uitgewerkt. Op 4 april, tijdens de drukbezochte conferentie 'Jeugdzorg InZicht', is de agenda door de vertegenwoordigende bestuurders van de regio's en de gedeputeerde ondertekend.

Op diezelfde dag is het Afsprakenkader Experimenteermiddelen gepresenteerd. Dit kader behelst een set van afspraken waarmee regio's/gemeenten met een deel van de doeluitering jeugdzorg en/of -expertise bij de Utrechtse aanbieders van jeugd- en opvoedhulp kunnen afnemen. Dit is een eerste stap in het loslaten voor de provincie en voor het overnemen van de verantwoordelijkheid voor de gemeenten. Dit kader is door VWS benoemd als 'good practice'-voorbeeld.

8. Bestuur en organisatie

In het kader van de troonswisseling bezochten Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima op 30 mei 2013 de provincie Utrecht. Het bezoek startte in Vianen, ging via Vreeswijk (Nieuwegein) naar IJsselstein en eindigde in Utrecht. Het geslaagde bezoek werd afgesloten in Paushuize met een besloten ontmoeting van het Koningspaar met de leden van GS, burgemeesters en anderen.

Daarnaast is er op 6 juni 2013 op feestelijke wijze afscheid genomen van de commissaris van de Koning, de heer R.C. Robbertsen. Na afloop van de buitengewone statenvergadering, waar de heer Robbertsen onder meer uit handen van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de onderscheiding Officier in de Orde van Oranje-Nassau ontving, vond een symposium plaats. 's Avonds was er een besloten receptie in Paushuize. Voor beide projecten geldt dat de kosten ruim binnen de begroting zijn gebleven.

1.5 Duurzaamheid

Duurzaamheid is een integraal onderdeel van ons provinciaal beleid. Wij beschouwen duurzaamheid vanuit een brede context: mens, markt en milieu (people, profit, planet). Vanuit deze drie elementen vindt een zorgvuldige afweging plaats. Dit houdt tevens in dat wij ons handelen niet afwentelen in plaats en tijd. Iedereen binnen onze organisatie is mede verantwoordelijk voor de invulling van duurzaamheid.

In 2013 hebben wij het netwerk 2040, dat door ons in 2009 is gestart met het ontwikkelen van de strategie Utrecht 2040, succesvol overgedragen aan Natuur- en Milieufederatie Utrecht (NMU). Deze organisatie zal de komende jaren het netwerk faciliteren. Zij dragen ook zorg voor de uitvoering van de duurzaamheidsprijs en onderhouden de website. Wij ondersteunen dit proces financieel tot 1 september 2014. Wij vragen aan het netwerk om ook de Staat van Utrecht te realiseren.

In het najaar starten we met een project om onze bedrijfsvoering verder te verduurzamen. Er wordt een nulmeting uitgevoerd, dat de huidige situatie voor o.a. energie, papier, water, mobiliteit van medewerkers en inkoop in kaart brengt. Op grond daarvan stellen we concrete en realistische ambities op voor de komende jaren. Dit mondt uit in een plan van aanpak voor duurzame bedrijfsvoering 2014-2016.

Tot slot werken we aan het uitwerken van het voorstel van PS om in alle relevante beleidsdocumenten een duurzaamheidsparagraaf op te nemen. Om te voorkomen dat dit een 'wassen neus' wordt, werken we dit samen met onze beleidsafdelingen verder uit. Dit proces zal er (mede) toe leiden dat de invulling van duurzaamheid in beleidsprocessen scherper en transparanter wordt.

1.6 Samenvatting financiële bijstellingen en prognose jaarrekeningresultaat

Financiële bijstellingen

In de Voorjaarsnota is een positief begrotingssaldo van € 3,255 mln. gepresenteerd. Inmiddels is de meicirculaire voor het Provinciefonds bekend. De laatste circulaire levert een tegenvaller op in de uitkering van het Provinciefonds van € 2,448 mln., zoals reeds aangekondigd in het addendum Voorjaarsnota 2013. Daarnaast is naar aanleiding van het door de Belastingdienst ontvangen overzicht van de opcenten Motorrijtuigenbelasting de raming met € 1,000 mln. naar beneden bijgesteld. Ook is er een incidentele storting van € 2,000 mln. in de reserve Friciekosten personeel en Veranderopgave gedaan. Tegenover deze mutaties stonden een aantal meevallers die in totaal een voordeel opleveren van € 1,948 mln. Per saldo is er een nadeel van € 3,500 mln. In de Najaarsrapportage 2013 presenteren wij een negatief begrotingssaldo van € 0,245 mln.

Prognose jaarrekeningresultaat 2013

Om een zo goed mogelijke prognose te geven van het jaarrekeningresultaat moet naast het geprognosticeerde begrotingssaldo rekening worden gehouden met de niet ingezette ruimte van de stelposten en het saldo van de kostenplaatsen. De inschatting is dat het saldo kostenplaatsen nihil bedraagt.

Bedragen x € 1.000

	2013
Begrotingssaldo stand Najaarsnota 2013	-245
Niet ingezette ruimte stelposten	1.314
Saldo kostenplaatsen	0
Prognose jaarrekeningresultaat	1.069

Overboekingen

Via de projectenreserve en de reserve nog te verrichten activiteiten kan er niet besteed budget worden overgeboekt naar toekomstige jaren. Er wordt voorgesteld om via de reserve projecten € 2,632 mln. over te boeken naar 2014 en via de reserve nog te verrichten activiteiten € 950.000 naar 2014. Via de reserve nog te verrichten activiteiten kan een incidenteel budget éénmalig naar het volgende jaar worden overgeboekt. Bij de reserve projecten kan dat voor een project één of meerdere jaren plaats vinden. Een overzicht van de overboekingen wordt in § 2.4 gegeven.

Naast de overboekingen zijn er ook aanpassingen is er ook sprake van een actualisatieslag van de onttrekkingen en stortingen in de bestemmingsreserves. De grootste aanpassingen in de bestemmingsreserves zijn:

- Reserve Programma Landelijk Gebied
De mutaties in de reserve is in het verleden netto verantwoord, terwijl dit bruto had moeten zijn. De correctie leidt tot zowel een extra onttrekking als storting van € 8,200 mln. Daarnaast is de storting met € 22,040 mln. verhoogd voornamelijk als gevolg van een hogere rijksbijdrage decentralisering Natuur.
- Reserve Binnenstedelijke Ontwikkeling
Van de terugvallende middelen uit de 2^e tranche van het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen is voorgesteld om € 2,560 mln. toe te voegen aan de reserve Binnenstedelijke Ontwikkeling, zodat het ingezet kan worden voor het complexe werkveld wonen en binnenstedelijke ontwikkeling. Voor een uitgebreide toelichting zie programma 1 in hoofdstuk 4.

Overige bijstellingen op de programma's

Tot slot zijn er ook nog overige bijstellingen op de programma's. Deze aanpassingen zijn budgettair neutraal en leggen geen beslag op de algemene middelen. De grootste aanpassingen zijn:

- Rijksbijdrage ILG
Verlaging van zowel de baten als lasten met € 57,178 mln. voor de rijksbijdrage ILG. Bij het samenstellen van de Begroting 2013 waren de financiële gevolgen van de decentralisatie Natuur onvoldoende uitgewerkt waardoor conform voorgaand jaar nog rekening werd gehouden met de rijksbijdrage. Dit wordt nu gecorrigeerd.
- Brede doeluitkering (BDU)
Zowel de lasten voor de BDU als de hieraan gerelateerde rijksbijdrage worden met € 25,610 mln. verlaagd. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven project Verbetering kwaliteit en toegankelijkheid bushaltes (6,700 mln.), lagere bijdragen aan gemeenten voor wegenprojecten (€ 1,800 mln.) en de "Beter Benutten" projecten (€ 15,500 mln.). Een gevolg van de lagere uitgaven in 2013 is een verschuiving van het kasritme naar latere jaren. Dit is reeds opgenomen in de begroting 2014.

2 Financieel perspectief 2013

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt eerst de ontwikkeling van de algemene reserves gepresenteerd. Vervolgens wordt bij het financieel perspectief het bijgesteld begrotingssaldo voor 2013 gegeven. Tot slot komen de overboekingen en het financieel overzicht 2013 aan bod.

2.2 Algemene Reserves

Bedragen x € 1.000

Saldireserve	2013
Stand Voorjaarsnota 2013	12.522
Bij: Verwerking Begroting 2013 (p.20-21) - Storting uit reserve projecten (€ 0,6 mln.), vrij betitelde middelen Overdrachtsdocument (€ 0,451 mln.) en frictiebudget Alleato (€ 0,3 mln.)	1.351
Af: Verwerking Begroting 2013 (p.22) - Onttrekking Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie(€ 0,178 mln.) en onttrekking tegenvaller Treasuryresultaat (€ 0,8 mln.)	-978
Stand Najaarsrapportage 2013	12.895

In de Najaarsrapportage 2013 worden er geen posten ten laste van de algemene reserve gebracht. Er is op dit moment een vrij besteedbaar bedrag van € 12,9 mln. in de algemene reserve.

Bedragen x € 1.000

Reserve Bedrijfsvoering	2013
Stand Voorjaarsnota 2013	269
Mutaties: geen	-
Stand Najaarsrapportage 2013	269

Aan de reserve Bedrijfsvoering hebben na de Voorjaarsnota 2013 geen dotaties of onttrekkingen plaats gevonden.

Bedragen x € 1.000

Reserve Weerstandsvermogen	2013
Stand Voorjaarsnota 2013	35.627
Mutaties: geen	-
Stand Najaarsrapportage 2013	35.627

Aan de reserve Weerstandsvermogen hebben na de Voorjaarsnota 2013 geen dotaties of onttrekkingen plaats gevonden.

2.3 Herzien financieel perspectief 2013

In deze paragraaf wordt een herzien financieel perspectief 2013 gepresenteerd na verwerking van de bijstellingen van de algemene dekkingsmiddelen en de programma's zoals opgenomen in de hoofdstukken 3 en 4.

Bedragen x € 1.000

Begrotingssaldo	2013
Stand Voorjaarsnota 2013	3.255
Mutaties Algemene dekkingsmiddelen (H.3)	-2.948
Saldo na mutaties algemene dekkingsmiddelen	307
Bijstellingen bestaand beleid programma's (H.4)	-552
Stand Najaarsrapportage 2013	-245

Na verwerking van de bijstellingen van de algemene dekkingsmiddelen en het bestaande beleid op de programma's is het begrotingssaldo licht negatief. De verslechtering wordt vooral veroorzaakt door lagere opbrengsten MRB, de lagere uitkering van het Provinciefonds en de mutaties uit Hoofdstuk 4.

2.4 Overboekingen

In de onderstaande tabel treft u een overzicht aan van de overboekingen. Een toelichting per overboeking is bij het desbetreffende programma in hoofdstuk 4 te vinden.

Bedragen x € 1.000

Prog.	Overboekingen	2013
	Reserve nog te verrichten activiteiten	
2	Ganzenakkoord	40
2	Programmatische Aanpak Stikstof	310
2	Zonnepanelen voor asbestdaken	560
8	Juridische ondersteuning bij aansprakelijkheidstellingen	40
	Totaal overboekingen via reserve nog te verrichten activiteiten	950
	Reserve projecten	
4	Regionale uitvoeringdienst	400
4	CP Economisch beleidsplan	649
5	Agenda 2010 Op de fiets	227
5	Basiskaart Grootchalige Topografie	255
6	Cultureel ondernemerschap	368
7	Afronding Utrechtse Jeugd Centraal	273
8	PRESTO	100
8	Utrecht 2040	360
	Totaal overboekingen via reserve projecten	2.632

In aanvulling op de lijst uit de jaarrekening 2012 stellen wij voor het project PRESTO te koppelen aan de reserve projecten.

2.5 Financieel overzicht 2013

In het onderstaande overzicht treft u de opbouw van het bijgestelde begrotingssaldo 2013 aan.

Bedragen x € 1.000

	2013
A. Saldi programma's incl. overhead en reserves	161.955
B. Stelposten	
Onvoorzien	231
Loon- en prijscompensatie	683
Bedrijfsvoeringsreserve	400
Totaal stelposten (B)	1.314
C. Beschikbare dekkingsmiddelen/baten	
Opcenten Motorrijtuigenbelasting	106.000
Uitkering provinciefonds	52.144
Saldo treasury	4.050
Overige algemene inkomsten	830
Totaal baten (C)	163.024
D. Saldo begroting (A+B-C)	-245

3 Bijstellingen algemene dekkingsmiddelen en stelposten

In dit hoofdstuk worden de bijstellingen in de algemene dekkingsmiddelen (inkomsten) en de stand van de algemene stelposten gepresenteerd voor 2013. Voor de effecten op de algemene dekkingsmiddelen en stelposten voor 2014 en verder wordt verwezen naar de Begroting 2014.

3.1 Bijstellingen algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000

Opcenten MRB	2013
Stand Voorjaarsnota 2013	107.000
Actualisatie	-1.000
Stand Najaarsrapportage 2013	106.000

Van de Belastingdienst hebben wij een overzicht ontvangen van de opcenten MRB tot en met mei 2013. Uit dit overzicht blijkt dat de opcenten tegenvallen. Vooralsnog gaan wij er van uit dat dit een incidentele tegenvaller is. Zodra wij meer gegevens / onderbouwing van de belastingdienst hebben ontvangen kan een meer nauwkeurige prognose worden gedaan.

Bedragen x € 1.000

Uitkering Provinciefonds	2013
Stand Voorjaarsnota 2013	54.592
Meicirculaire – Accres (trap-op-trap-af)	-2.263
Meicirculaire – Wet bodembescherming	-185
Stand Najaarsrapportage 2013	52.144

Het ministerie van Binnenlandse Zaken informeert ons over de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het Provinciefonds, door middel van zogenaamde circulaire. Zoals aangekondigd in het addendum Voorjaarsnota 2013 (PS 15 juli 2013) is in deze Najaarsrapportage de meicirculaire Provinciefonds verwerkt. Bij de meicirculaire is de Uitkering van het Provinciefonds gekort met € 2,448 mln. in 2013. Van deze korting loopt € 2,263 mln. via het accres (trap-op trap af) en heeft € 0,185 mln. betrekking op de decentralisatieuitkering Bodemsanering.

Bedragen x € 1.000

Treasury	2013
Stand Voorjaarsnota 2013	4.050
Bijstelling: geen	-
Stand Najaarsrapportage 2013	4.050

Voor de Treasury opbrengsten zien wij geen aanleiding om de eerdere ramingen van de Voorjaarsnota 2013 bij te stellen.

Bedragen x € 1.000

Overig algemene inkomsten	2013
Dividenden	130
Renteopbrengst Startersfonds	200
Stand Voorjaarsnota 2013	330
Bijstelling: BTW BOR-projecten	500
Stand Najaarsrapportage 2013	830

Bij de BOR-projecten mogen we de BTW die ons in rekening is gebracht door de leveranciers ten laste brengen van het BOR fonds. Voor 2013 levert dit naar verwachting een bedrag van € 500.000 op. Voorgesteld wordt dit voordeel te storten in de reserve GWW (zie hoofdstuk 4 onder programma 5).

3.2 Stelposten

De volgende algemene stelposten zijn opgenomen in de Begroting 2013:

1. Stelpost onvoorzien
2. Stelpost loon- en prijscompensatie
3. Stelpost bedrijfsvoeringsreserve

De stelposten ombuigingen en intensiveringen Coalitieprogramma 2012-2015 zijn in de Voorjaarsnota geheel ingeboekt en zijn daarmee komen te vervallen.

Bedragen x € 1.000

Stelpost onvoorzien	2013
Stand Voorjaarsnota 2013	261
Naheffing belastingdienst	-30
Stand Najaarsrapportage 2013	231

Naheffing belastingdienst

Voor de jaren 2011, 2012 en 2013 heeft de Belastingdienst opnieuw het percentage gedifferentieerde premie Werkhervattingskas Gedeeltelijk arbeidsgeschikten vastgesteld. Voor alle 3 jaren geldt een hoger percentage als gevolg van de hogere som van de door het UWV betaalde WAO- en WGA-uitkeringen aan (gewezen) medewerkers. Hierdoor ontstaat een naheffing van € 30.000 voor de provincie. Voorstel is om deze kosten te dekken uit de stelpost onvoorzien.

Bedragen x € 1.000

Stelpost loon- en prijscompensatie	2013
Stand Voorjaarsnota 2013	1.605
RTV Utrecht	-122
Aanpassing bijdrage levensloopregeling	-50
Structurele WW lasten	-750
Stand Najaarsrapportage 2013	683

RTV-Utrecht

Voor 2013 is het budget voor RTV Utrecht nog niet verhoogd met het percentage voor de loon- en prijsstijging omdat dit nog niet bekend was bij het opstellen van de begroting 2013. Het percentage voor 2013 bedraagt 1,31%, oftewel € 122.000 en wordt ten laste gebracht van de stelpost loon-en prijsstijging.

Aanpassing bijdrage levensloopregeling

In het Sectoroverleg Provinciale Arbeidsvoorwaarden is afgesproken dat de levensloopbijdrage gedurende drie jaar telkens met 0,1% wordt verhoogd. Vooruitlopend op de aanpassing van de Levensloopregeling waarin de wettelijke afschaffing en het daarmee gepaard gaande overgangsrecht wordt geregeld, wordt thans de eerste verhoging met 0,1% in de regeling opgenomen. Deze verhoging gaat in op 1 januari 2013. Voorstel is om het bedrag ad € 50.000 uit de stelpost loon en prijscompensatie te dekken.

Structurele WW lasten

De provincie is als overheidsinstelling verplicht eigenrisicodrager voor WW. Dat wil zeggen dat de provincie niet een vast bedrag aan WW premie betaalt aan het UWV maar zelf opdraait voor de kosten van de WW uitkeringen. Hiervoor is in de begroting van de provincie geen structurele dekking aanwezig; de kosten werden ieder jaar incidenteel opgevangen. Bij de huidige krimp-opgave vormen de reeds bestaande WW verplichtingen een extra kostenpost die steeds lastiger incidenteel opgevangen kan worden. Om deze kosten structureel te regelen stellen we voor om jaarlijks € 750.000 beschikbaar te stellen. Dit bedrag is gebaseerd op de premieplicht indien de provincie niet eigenrisicodrager was geweest. We stellen voor om dit bedrag via de reserve Frictie- en programmakosten te laten verlopen. In deze reserve is namelijk al een bedrag opgenomen voor de extra WW kosten in verband met de Veranderopgave (zie ook VJN2012). De kenmerken van deze reserve worden aangepast. De € 750.000 kan gedekt worden uit de Stelpost loon- en prijscompensatie. Vanaf 2014 zal dit structureel verwerkt worden in de begroting 2014.

Bedragen x € 1.000

Stelpost bedrijfsvoeringsreserve	2013
Stand Voorjaarsnota 2013	400
Bijstelling: geen	-
Stand Najaarsrapportage 2013	400

Er is geen aanleiding geweest om een beroep te doen op de stelpost bedrijfvoeringsreserve.

3.3 Effect bijstellingen op het begrotingssaldo

Van de bijstellingen op de algemene middelen en de stelposten leidt de bijstelling op de opcenten MRB tot een tegenvaller van € 1,000 mln. en de bijstelling op de uitkering uit het provinciefonds tot een tegenvaller van € 2,448 mln. Wij stellen voor deze tegenvallers ten laste van het begrotingssaldo te brengen. Alle overige bijstellingen hebben betrekking op de programma's en worden in hoofdstuk 4 bij het desbetreffende programma toegelicht.

4. Programmaverantwoording

In dit hoofdstuk wordt de financiële voortgang gerapporteerd. Per programma worden de baten en lasten tot en met juli 2013 gepresenteerd. Tevens wordt op basis van de huidige inzichten een zo goed mogelijke prognose gegeven voor de rest van 2013. Als de prognose afwijkt van de begrote baten en lasten leidt dit tot één of meerdere financiële bijstellingen, waarbij politiek relevante bijstellingen worden toegelicht.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
1	Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en binnenstedelijke ontwikkeling	Dhr. drs. R.W. Krol Dhr. drs. R.E. de Vries

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2013 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2013 *)	Prognose 31-12-2013	Verschil prognose en begroot
Lasten	35.372	26.759	35.332	-40
Baten	17.328	1.792	22.388	5.060
Saldo van dit programma	18.044	24.967	12.944	-5.100
Stortingen in reserves	8.253		13.313	5.060
Onttrekkingen aan reserves	11.474		11.474	0
Saldo storting/onttrekking	-3.221		1.839	5.060
Beslag op de algemene middelen	14.823	24.967	14.783	-40

*) Inclusief verplichtingen

Financiële bijstellingen

Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen

De woningbouwopgave en binnenstedelijke ontwikkelingsopgave, waar het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen (FSBW) op gericht was, is onverminderd groot. De knelpunten bij woningbouwprojecten zijn door de crisis in de woningmarktsector echter nog complexer geworden. De huidige situatie vraagt om de inzet van maatwerk oplossingen, die inmiddels geboden wordt binnen het programma Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling (WBO). De vraag om deze maatwerk ondersteuning wordt steeds groter.

In 2009 is de 2e tranche van het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen (FSBW) verdeeld. Eén van de voorwaarden was dat de projecten vóór 1-1-2013 gestart zouden zijn. Verschillende projecten konden niet aan de gestelde voorwaarden voldoen, waardoor € 5,060 mln. teruggevorderd wordt. In plaats van het verlenen van uitstel om projecten meer tijd te geven zijn de strikte termijnen gehandhaafd. Het FSBW is namelijk een regeling die opgesteld is vóór de crisis en inmiddels is duidelijk dat projecten meer gebaat zijn met ondersteuning op basis van maatwerk die geboden wordt binnen het Programma WBO. Bovendien maakt de verordening die aan het programma WBO ten grondslag ligt, werken met meer innovatieve constructies mogelijk. Hierdoor wordt een grotere effectiviteit bereikt bij de inzet van middelen dan wanneer de bestaande regeling zou zijn voortgezet.

Op de totale terugvallende middelen uit de 2e tranche (€ 5,060 mln.) ligt vanuit de reserve Wijziging Programmabegroting 2010 echter eerst nog een bezuinigingsclaim van € 1,665 mln., bij de Voorjaarsnota 2012 is hier nog een claim van € 0,835 mln. aan toegevoegd ten behoeve van de "Reserve Ecoducten". Hierna resteert nog een bedrag van € 2,560 mln. Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan de reserve Binnenstedelijke Ontwikkeling, zodat het ingezet kan worden voor het complexe werkveld wonen en binnenstedelijke ontwikkeling.

Zoektocht vrije ruimte

Er is gekeken waar structurele ruimte in de begroting aanwezig is, zonder dat het beleid op het programma wordt aangetast. Binnen dit programma is voor 2013 € 40.000 aan vrije ruimte gevonden. Voor het totaalbeeld wordt verwezen naar programma 8.

Effect van de technische bijstellingen

Op dit programma zijn geen technische bijstellingen.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
2	Landelijk gebied	Dhr. drs. R.W. Krol Dhr. drs. R.E. de Vries

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2013 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2013 *)	Prognose 31-12-2013	Verschil prognose en begroot
Lasten	120.185	65.613	66.836	-53.349
Baten	67.827	3.392	33.502	-34.325
Saldo van dit programma	52.358	62.221	33.334	-19.024
Stortingen in reserves	7.500		40.987	33.487
Onttrekkingen aan reserves	43.203		50.903	7.700
Saldo storting/onttrekking	-35.703		-9.916	25.787
Beslag op de algemene middelen	16.655	62.221	23.418	6.763

*) Inclusief verplichtingen

Financiële bijstellingen

Landelijk Gebied / Ruimte voor de Lek

Voorgesteld wordt om het restant van de projectreserve onderdeel Ruimte voor de Lek (€ 2,337 mln.) voor de jaren 2013 tot en met 2015 over te hevelen naar de Reserve Landelijk Gebied. Deze overheveling wordt voorgesteld omdat het project Ruimte voor de Lek bijdraagt aan de doelstellingen van het Programma Landelijk Gebied. De werkzaamheden gaan gewoon door zoals gepland in het door GS vastgestelde financieringsconvenant Ruimte voor de Lek van 22 november 2011. Zie ook programma 3.

Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Er is € 460.000 ontvangen van het rijk voor maatregelen in het kader van PAS. Door stagnatie van de verwerving van gronden kunnen deze uitgaven niet allemaal in 2013 gedaan worden. Voorgesteld wordt € 310.000 over te boeken naar 2014 via de reserve Nog Te Verrichten Activiteiten.

Zonnepanelen voor asbestdaken

Er is € 813.000 van het rijk ontvangen voor de Greendeal 'Zonnepanelen voor asbestdaken', waarbij agrarische ondernemers een subsidie kunnen krijgen wanneer zij hun asbestdaken saneren en er tegelijkertijd ook zonnepanelen worden geplaatst. De agrariërs kunnen in 2013 en 2014 gebruik maken van de subsidie. Naar verwachting zal het grootste deel in 2014 aangevraagd worden omdat 2013 al voor groot deel voorbij is. Voorgesteld wordt € 560.000 over te boeken naar 2014 via de reserve Nog Te Verrichten Activiteiten.

Ganzenakkoord

In de lijn van het Ganzenakkoord zijn in 2013 ontheffingen aangepast met extra afschot en is samen met de vangacties rondom Schiphol een flinke stap gezet om de populatie ganzen terug te dringen tot het gewenste niveau (niveau van 2005). De gereedschapskist met extra maatregelen (wordt landelijk vastgesteld), komt pas eind van dit jaar beschikbaar voor de uitvoering, waardoor de uitgaven (uitvoering) een jaar opschuiven en de middelen in 2014 nodig zijn. Op dat moment kan pas een definitieve raming worden gemaakt van de kosten. Voorgesteld wordt om € 40.000 over te hevelen naar 2014 via de reserve Nog te verrichten activiteiten.

Zoektocht vrije ruimte

Er is gekeken waar structurele ruimte in de begroting aanwezig is, zonder dat het beleid op het programma wordt aangetast. Binnen dit programma is voor 2013 € 54.000 aan vrije ruimte gevonden. Voor het totaalbeeld wordt verwezen naar programma 8.

Effect van de technische bijstellingen

De technische bijstellingen op dit programma leiden tot € 57,678 mln. lagere lasten en tot € 35,138 mln. lagere baten in 2013. Voor een overzicht van de opbouw en de toelichting van deze bijstellingen wordt verwezen naar bijlage 2 "Technische begrotingswijzigingen".

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
3	Bodem, water en milieu	Dhr. drs. R.E. de Vries

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2013 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2013 *)	Prognose 31-12-2013	Vershil prognose en begroot
Lasten	44.089	29.544	38.998	-5.091
Baten	19.520	8.933	19.520	0
Saldo van dit programma	24.569	20.611	19.478	-5.091
Stortingen in reserves	4.613		5.013	400
Onttrekkingen aan reserves	6.430		8.741	2.311
Saldo storting/onttrekking	-1.817		-3.728	-1.911
Beslag op de algemene middelen	22.752	20.611	15.750	-7.002

*) Inclusief verplichtingen

Financiële bijstellingen

Ruimte voor de Lek / Landelijk gebied

Voorgesteld wordt om het restant van de projectreserve onderdeel Ruimte voor de Lek (€ 2,337 mln.) voor de jaren 2013 tot en met 2015 over te hevelen naar de Reserve Landelijk Gebied. Deze overheveling wordt voorgesteld omdat het project Ruimte voor de Lek bijdraagt aan de doelstellingen van het Programma Landelijk Gebied. De werkzaamheden gaan gewoon door zoals gepland in het door GS vastgestelde financieringsconvenant Ruimte voor de Lek van 22 november 2011. Zie ook programma 2.

Regionale uitvoeringsdienst

Het beschikbare budget voor 2013 € 471.000 wordt gezien de vertragingen in de besluitvorming van RUD Utrecht niet geheel in 2013 besteed. Ook in 2014 worden nog kosten gemaakt voor projectleiding en projectondersteuning. Wij stellen voor de resterende middelen ad.€ 400.000 via de reserve projecten over te hevelen naar 2014. Er is nog geen inzicht in de extra kosten die mogelijk in 2014 zullen worden gemaakt. Nadere informatie hierover volgt bij de Voorjaarsnota 2014.

Meicirculaire Provinciefonds

Bij de meicirculaire is de Uitkering van het Provinciefonds voor de decentralisatie uitkering bodemsanering gekort met € 185.000. Dit leidt tot een neerwaartse bijstelling van de geraamde lasten.

Zoektocht vrije ruimte

Er is gekeken waar structurele ruimte in de begroting aanwezig is, zonder dat het beleid op het programma wordt aangetast. Binnen dit programma is geen vrije ruimte gevonden.

Effect van de technische bijstellingen

De technische bijstelling betreft een budgetneutrale verschuiving tussen productgroepen binnen het programma. Voor een overzicht van de opbouw en de toelichting van deze bijstellingen wordt verwezen naar bijlage 2 "Technische begrotingswijzigingen".

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
4	Economische zaken en recreatie	Dhr. J.W.R. van Lunteren Dhr. drs. R.E. de Vries

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2013 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2013 *)	Prognose 31-12-2013	Verschil prognose en begroot
Lasten	9.978	12.226	10.259	281
Baten	101	145	301	200
Saldo van dit programma	9.877	12.081	9.958	81
Stortingen in reserves	3.974		3.974	0
Onttrekkingen aan reserves	4.367		5.481	1.114
Saldo storting/onttrekking	-393		-1.507	-1.114
Beslag op de algemene middelen	9.484	12.081	8.451	-1.033

*) Inclusief verplichtingen

Financiële bijstellingen

Afwikkeling subsidie herstructurering bedrijfsterreinen

In 2006 is vanuit het stimuleringsfonds € 2,5 mln. subsidie beschikbaar gesteld aan de gemeente Utrecht voor de herstructurering van het bedrijfsterrein Lage Weide. In 2013 is dit project afgewikkeld en is een stuk voordeliger uitgevallen. Het voordeel van per saldo € 783.000 kan vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Projecten Economische Ontwikkeling

In de primitieve begroting is nog geen rekening gehouden met de uitgaven van herstructurering bedrijfsterreinen. In 2013 worden er twee afrekeningen van gemeenten verwacht voor een totaal bedrag van € 724.000. Wij stellen voor om deze niet geraamde lasten op te nemen en te dekken uit de daarvoor bestemde reserve economische ontwikkeling.

Zoektocht vrije ruimte

Er is gekeken waar structurele ruimte in de begroting aanwezig is, zonder dat het beleid op het programma wordt aangetast. Binnen dit programma is voor 2013 € 250.000 aan vrije ruimte gevonden. Voor het totaalbeeld wordt verwezen naar programma 8.

Effect van de technische bijstellingen

De technische bijstellingen op dit programma leiden tot € 428.000 lagere lasten en tot € 38.000 lagere baten in 2013. Voor een overzicht van de opbouw en de toelichting van deze bijstellingen wordt verwezen naar bijlage 2 "Technische begrotingswijzigingen".

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
5	Mobiliteit	Dhr. J.W.R. van Lunteren

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2013 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2013 *)	Prognose 31-12-2013	Verschil prognose en begroot
Lasten	154.834	145.998	129.941	-24.893
Baten	109.164	7.453	82.668	-26.496
Saldo van dit programma	45.670	138.545	47.273	1.603
Stortingen in reserves	50.453		50.953	500
Onttrekkingen aan reserves	15.219		17.640	2.421
Saldo storting/onttrekking	35.234		33.313	-1.921
Beslag op de algemene middelen	80.904	138.545	80.586	-318

*) Inclusief verplichtingen

Financiële bijstellingen

Gerichte tariefacties OV (CP 2007-2011)

Het budget voor 2013 was bestemd om proeven met de elektrische bussen te financieren. Deze proeven worden nu uit de BDU gefinancierd. Hierdoor kan het beschikbare budget ad € 700.000 vrij vallen ten gunste van de algemene middelen.

Stationsgebied Driebergen - Zeist

In 2013 heeft de aankoop van de grond voor de bouw van de parkeergarage ten behoeve van de realisatie van het project Stationsgebied Driebergen-Zeist plaatsgevonden. De aankoop wordt voor € 5 mln. bekostigd uit het projectbudget en wordt onttrokken aan de reserve projecten. De uitgaven waren echter voorzien in 2014 en 2015. Voorgesteld wordt om via deze begrotingswijziging het kasritme aan te passen.

Herstel vorstschade 2013

Een onvermijdelijk gevolg van een periode met vorst en sneeuw is dat er gaten ontstaan in het asfalt van de provinciale wegen. Door de extreme weeromstandigheden, in combinatie met het veelvuldig strooien en sneeuwplougen, is de vorstschade op de provinciale wegen dit jaar groter dan andere jaren. De extra winterschade bedraagt € 183.000. Deze overschrijding kan door meevallers binnen bestaande programmabudgetten worden opgevangen.

BTW-BOR

Bij de BOR-projecten mogen we de BTW die ons in rekening is gebracht door de leveranciers ten laste brengen van het BOR fonds. Voor 2013 levert dit naar verwachting een bedrag van € 500.000 op, wat ten gunste komt van de algemene dekkingsmiddelen. Voorgesteld wordt dit voordeel te storten in de reserve GWW. Dit dient als de vijfde aflossing op het verstrekte voorschot (van de onttrekking aan de reserve GWW) ad € 5 mln. ten behoeve van de verdiepte ligging N237 ter hoogte van Soesterberg (reeds eerder afgelost € 3,510 mln.).

Zoektocht vrije ruimte

Er is gekeken waar structurele ruimte in de begroting aanwezig is, zonder dat het beleid op het programma wordt aangetast. Binnen dit programma is voor 2013 € 118.000 aan vrije ruimte gevonden. Voor het totaalbeeld wordt verwezen naar programma 8.

Effect van de technische bijstellingen

De technische bijstellingen op dit programma leiden tot € 29,075 mln. lagere lasten en tot € 26,496 mln. lagere baten in 2013. Voor een overzicht van de opbouw en de toelichting van deze bijstellingen wordt verwezen naar bijlage 2 "Technische begrotingswijzigingen".

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
6	Cultuur en samenleving	Mw. M. Pennarts-Pouw

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2013 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2013 *)	Prognose 31-12-2013	Verschil prognose en begroot
Lasten	29.185	24.285	29.330	145
Baten	1.635	309	1.926	291
Saldo van dit programma	27.550	23.976	27.404	-146
Stortingen in reserves	1.712		1.712	0
Onttrekkingen aan reserves	2.784		2.516	-268
Saldo storting/onttrekking	-1.072		-804	268
Beslag op de algemene middelen	26.478	23.976	26.600	122

*) Inclusief verplichtingen

Financiële bijstellingen

RTV Utrecht

Voor 2013 is het budget voor RTV Utrecht nog niet verhoogd met het percentage voor de loon- en prijsstijging omdat dit nog niet bekend was bij het opstellen van de begroting. Percentage voor 2013 bedraagt 1,31%, oftewel € 122.000 en wordt gedekt uit de stelpost loon-en prijsstijging.

Europees Youth Olympisch Festival

Zoals u al in de statenbrief met kenmerk 80E593BB is meegedeeld, zal de financiële verantwoording van het evenement in het vierde kwartaal geschieden. Vooruitlopend op deze definitieve verantwoording wordt voorzichtigheidshalve voorgesteld een voorziening op te nemen van € 250.000 voor de mogelijke aanspraak op de garantieverstrekking. Voorgesteld wordt om dekking binnen het programma te laten plaatsvinden door het inzetten van voordelige balansafwikkelingsverschillen op het gebied van zorg en welzijn ad € 100.000 en lagere uitgaven c.q. terugontvangen voorschotten ad € 150.000 in verband met afronding van het project CP Wel Thuis.

Zoektocht vrije ruimte

Er is gekeken waar structurele ruimte in de begroting aanwezig is, zonder dat het beleid op het programma wordt aangetast. Binnen dit programma is geen vrije ruimte gevonden.

Effect van de technische bijstellingen

De technische bijstellingen op dit programma leiden tot € 46.000 lagere lasten en tot € 222.000 hogere baten in 2013. Voor een overzicht van de opbouw en de toelichting van deze bijstellingen wordt verwezen naar bijlage 2 "Technische begrotingswijzigingen".

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
7	Jeugdzorg	Mw. M. Pennarts-Pouw

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2013 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2013 *)	Prognose 31-12-2013	Verschil prognose en begroot
Lasten	122.311	73.968	122.038	-273
Baten	113.977	113.979	113.977	0
Saldo van dit programma	8.334	-40.011	8.061	-273
Stortingen in reserves	167		167	0
Onttrekkingen aan reserves	2.686	94	2.413	-273
Saldo storting/onttrekking	-2.519	94	-2.246	273
Beslag op de algemene middelen	5.815	-40.105	5.815	0

*) Inclusief verplichtingen

Financiële bijstellingen

Afronding Utrechtse Jeugd Centraal

In de begroting 2013 is € 307.000 opgenomen voor de financiële afronding van het concernprogramma Utrechtse Jeugd Centraal (UJC). Het UJC is in 2011 beëindigd en nu nagenoeg alle subsidies vastgesteld zijn, blijkt er een voordelig saldo van € 273.000. Voorgesteld wordt om in plaats van het saldo UJC terug te laten vloeien naar de algemene middelen, het saldo toe te voegen aan het transitiebudget, onderdeel van het programmabudget Jeugdzorg. Dit budget wordt aangewend onder andere ten behoeve van het faciliteren van gemeenten bij de voorbereiding op de transitie en transformatie van de jeugdzorg. Dit bedrag zal via de Reserve Projecten naar 2014 worden overgeheveld.

Zoektocht vrije ruimte

Er is gekeken waar structurele ruimte in de begroting aanwezig is, zonder dat het beleid op het programma wordt aangetast. Binnen dit programma is geen vrije ruimte gevonden.

Effect van de technische bijstellingen

Op dit programma zijn geen technische bijstellingen.

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder
8	Bestuur en middelen	Dhr. W.I.I. van Beek Dhr. drs. R.W. Krol Dhr. J.W.R. van Lunteren Mw. M. Pennarts-Pouw Dhr. drs. R.E. de Vries

Tabel 1: Totalen van de baten en lasten van dit programma			Bedragen x € 1.000	
	Begroot 2013 t/m laatste wijziging	Realisatie per 31-07-2013 *)	Prognose 31-12-2013	Verschil prognose en begroot
Lasten	26.213	28.277	25.789	-424
Baten	5.061	1.099	5.375	314
Saldo van dit programma	21.152	27.178	20.414	-738
Stortingen in reserves	3.508		6.398	2.890
Onttrekkingen aan reserves	9.634		8.774	-860
Saldo storting/onttrekking	-6.126		-2.376	3.750
Beslag op de algemene middelen	15.026	27.178	18.038	3.012

*) Inclusief verplichtingen

Financiële bijstellingen

Extra dividend Vitens

De dividend uitkering van Vitens valt voor 2013 € 235.000 hoger uit. Voorgesteld wordt om binnen het programma een drietal tegenvallers (bedrijfsfitness, asbestsanering Huis ter Heide en aansprakelijkheidstelling asbest) op te vangen, en het restant van € 45.000 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen.

Bedrijfsfitness

Conform afspraak met het Georganiseerd Overleg (GO) is een contract aangegaan met ASR voor het gebruik van hun bedrijfsfitness, totale kosten € 80.000 per jaar. Hiervoor was bij aanvang nog geen volledige dekking. Mede door tegenvallende aantallen gebruikers (die een eigen bijdrage betalen) is er nog een tekort van € 40.000. Voorgesteld wordt om het tekort voor 2013 van € 40.000 te dekken uit het extra dividend Vitens. Voor 2014 en verder gaan we het contract met ASR eerst evalueren.

Asbestsanering Huis ter Heide

Naar aanleiding van het aantreffen van asbest in het oude provinciehuis is besloten asbest onderzoek te verrichten in alle panden van de provincie. Hierbij is in Huis ter Heide asbest aangetroffen. Er is besloten om direct te gaan saneren. De kosten voor deze asbestsanering bedragen ongeveer € 75.000. Een deel van de kosten kan binnen de bestaande begroting worden opgevangen. Voorgesteld wordt om € 50.000 waarvoor geen dekking is, te dekken uit het extra dividend Vitens.

Aansprakelijkheidsstelling asbest

Naar aanleiding van het openbaar maken van het rapport van Twynstra Gudde en conceptrapporten van onderzoeksbureau Search over de dienstverlening door deskundigen bij de asbestsanering in het oude provinciehuis, is besloten om deze deskundigen aansprakelijk te stellen. Voor de afhandeling van de aansprakelijkstellingen wordt een advocatenkantoor ingeschakeld. De kosten hiervan worden vooralsnog geraamd op € 100.000. Voorgesteld wordt de totale kosten van € 100.000 te dekken uit het extra dividend Vitens. Omdat juridische procedures een lange doorlooptijd kunnen hebben wordt ook voorgesteld om hiervan € 40.000 via de reserve nog te verrichten activiteiten over te boeken naar 2014.

Nationale start 5 mei

Van de gemeente Utrecht is een bijdrage ontvangen voor de start van de nationale bevrijdingsviering 2013. Hiermee was bij de oorspronkelijke raming van het evenement geen rekening gehouden. Voorgesteld wordt om deze extra baat van € 79.000 toe te voegen aan de algemene middelen.

PRESTO

De werkzaamheden in het kader van het project PRESTO ten behoeve van de invoering van een geïntegreerd informatiesysteem voor de bedrijfsvoering zullen deels in 2014 plaatsvinden. Voorgesteld wordt om € 100.000 via de reserve projecten over te hevelen naar 2014.

Naheffing belastingdienst

Voor de jaren 2011, 2012 en 2013 heeft de Belastingdienst opnieuw het percentage gedifferentieerde premie Werkhervattingskas Gedeeltelijk arbeidsgeschikten vastgesteld. Voor alle 3 jaren geldt een hoger percentage als gevolg van de hogere som van de door het UWV betaalde WAO- en WGA-uitkeringen aan (gewezen) medewerkers. Hierdoor ontstaat een naheffing van € 30.000 voor de provincie. Voorstel is om deze kosten te dekken uit de stelpost onvoorzien.

Aanpassing bijdrage levensloopregeling

In het Sectoroverleg Provinciale Arbeidsvoorwaarden is afgesproken dat de levensloopbijdrage gedurende drie jaar telkens met 0,1% wordt verhoogd. Vooruitlopend op de aanpassing van de Levensloopregeling waarin de wettelijke afschaffing en het daarmee gepaard gaande overgangsrecht wordt geregeld, wordt thans de eerste verhoging met 0,1% in de regeling opgenomen. Deze verhoging gaat in op 1 januari 2013. Voorstel is om het bedrag ad € 50.000 uit de stelpost loon en prijscompensatie te dekken.

Structurele WW lasten

De provincie is als overheidsinstelling verplicht eigenrisicodrager voor WW. Dat wil zeggen dat de provincie niet een vast bedrag aan WW premie betaalt aan het UWV maar zelf opdraait voor de kosten van de WW uitkeringen. Hiervoor is in de begroting van de provincie geen structurele dekking aanwezig; de kosten werden ieder jaar incidenteel opgevangen. Bij de huidige krimp-opgave vormen de reeds bestaande WW verplichtingen een extra kostenpost die steeds lastiger incidenteel opgevangen kan worden. Om deze kosten structureel te regelen stellen we voor om jaarlijks € 750.000 beschikbaar te stellen. Dit bedrag is gebaseerd op de premieplicht indien de provincie niet eigenrisicodrager was geweest. We stellen voor om dit bedrag via de reserve Frictie- en programmakosten te laten verlopen. In deze reserve is namelijk al een bedrag opgenomen voor de extra WW kosten in verband met de Veranderopgave (zie ook VJN2012). De kenmerken van deze reserve worden aangepast. De € 750.000 kan gedekt worden uit de Stelpost loon- en prijscompensatie. Vanaf 2014 zal dit structureel verwerkt worden in de begroting 2014.

Daarnaast worden we op dit moment geconfronteerd met een aanzienlijke verplichting voor de al lopende WW gevallen. Deze verplichting is mede ontstaan door het aflopen van vele tijdelijke aanstellingen die niet verlengd zijn of worden. Ook merken we dat door de huidige economische crisis mensen minder makkelijk een nieuwe baan vinden en daardoor langer gebruik maken van de WW. Om de kosten en toekomstige verplichtingen hiervoor op te vangen stellen we voor om éénmalig € 2 mln. ten laste van het begrotingssaldo 2013 te brengen en te storten in de reserve Frictiekosten personeel en veranderopgave.

Zoektocht vrije ruimte

Er is gekeken waar structurele ruimte in de begroting aanwezig is, zonder dat het beleid op het programma wordt aangetast. Binnen dit programma is voor 2013 € 15.000 aan vrije ruimte gevonden.

In totaliteit is er voor 2013 € 477.000 aan vrije ruimte gevonden (waarvan € 250.000 incidenteel, tot en met 2015). Voorgesteld wordt om van de gevonden vrije ruimte een gedeelte in te zetten voor tekort op de wet BIBOB (structureel € 126.000) en voor de Huis-aan-huis bladen (€ 195.000 tot en met 2015). Het restant ad € 156.000 laten we vrijvallen ten gunste van de algemene middelen. De vrije ruimte voor 2014 en verder zal in de Begroting 2014 worden verwerkt.

Effect van de technische bijstellingen

De technische bijstellingen op dit programma leiden tot € 1,610 mln. lagere lasten in 2013. Voor een overzicht van de opbouw en de toelichting van deze bijstellingen wordt verwezen naar bijlage 2 "Technische begrotingswijzigingen".

Bijlage 1 Begrotingswijzigingen politiek relevant

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0101	Ruimtelijke ontwikkeling	<i>Zoektocht middelen</i>	-40									
	Totaal productgroep 0101		-40									
0102	Wonen en binnenstedelijke ontwikkeling	<i>Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen</i>		5.060								
	Totaal productgroep 0102			5.060								
Totaal programma 01 Ruimtelijke ontw., wonen en binnenstedelijke ontw.			-40	5.060								
0201	Kwaliteitsverbetering natuur en landschap	<i>Zoektocht middelen</i>	-20									
		<i>Programmatische aanpak stikstof</i>	-310		310							
	Totaal productgroep 0201		-330		310							
0202	Agrarische zaken en plattelandsontwikkeling	<i>Zonnepanelen voor asbestdaken</i>	253	813	560							
	Totaal productgroep 0202		253	813	560							
0203	Prog. en uitvoer. Agenda Vitaal Platelant	<i>Zoektocht middelen</i>	-34									
	Totaal productgroep 0203		-34									
0204	Vergunningverl. en Handhaving groene regelgeving	<i>Ganzenakkoord</i>	-40		40							
	Totaal productgroep 0204		-40		40							
Totaal programma 02 Landelijk gebied			-151	813	910							

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0301	Waterveiligheid	<i>Ruimte voor de Lek</i>	-26		-26		-2.278					
	Totaal productgroep 0301		-26		-26		-2.278					
0305	Vergunningverlening en handhaving BWM	<i>RUD</i>	-400		400							
	Totaal productgroep 0305		-400		400							
0306	Basistaken BWM	<i>Meicirculaire provinciefonds</i>	-185									
	Totaal productgroep 0306		-185									
Totaal programma 03 Bodem, water en milieu			-611		374		-2.278					
0401	Economische zaken	<i>Zoektocht middelen</i>	-250									
		<i>Balansafwikkelingen programma 4</i>	-621	162								
		<i>Projecten economische ontwikkeling</i>	724									
	Totaal productgroep 0401		-147	162								
Totaal programma 04 Economische zaken en recreatie			-147	162								
0501	Doelmatig verkeer- en vervoersysteem	<i>Zoektocht middelen</i>	-75									
		<i>Gerichte tariefacties OV</i>	-700									
		<i>Stationsgebied Driebergen-Zeist</i>	5.000		-3.750		-1.250					
	Totaal productgroep 0501		4.225		-3.750		-1.250					
0502	Verkeersveiligheid	<i>Zoektocht middelen</i>	-43									
	Totaal productgroep 0502		-43									
Totaal programma 05 Mobiliteit			4.182		-3.750		-1.250					

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0603	Omroep en bibliotheken	<i>RTV Utrecht</i>	122									
	Totaal productgroep 0603		122									
0604	Maatschappelijke ontwikkeling	<i>EYOF</i>	69	69								
	Totaal productgroep 0604		69	69								
Totaal programma 06 Cultuur en samenleving			191	69								
0701	Jeugdzorg	<i>Saldo UJC t.b.v. transitie</i>	-273		273							
	Totaal productgroep 0701		-273		273							
Totaal programma 07 Jeugdzorg			-273		273							
0802	Strategie en bestuurlijke zaken	<i>Extra dividend Vitens</i>		45								
		<i>Zoektocht middelen</i>	126									
		<i>Bedrijfsfitness</i>		40								
		<i>Asbest Huis ter Heide</i>		50								
		<i>Aansprakelijkstelling asbest</i>		100								
	Totaal productgroep 0802		126	235								
0803	Communicatie	<i>Zoektocht middelen</i>	195									
	Totaal productgroep 0803		195									
0804	Kabinetszaken	<i>Zoektocht middelen</i>	-15									
		<i>Nationale start 5 mei</i>		79								
	Totaal productgroep 0804		-15	79								
0805	Bedrijfsvoering	<i>Bijdrage Levensloop</i>	50									
		<i>Bedrijfsfitness</i>	40									

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Naheffingbelastingdienst</i>	30									
		<i>Asbest Huis ter Heide</i>	50									
		<i>Overboeking PRESTO</i>	-100		100							
		<i>Aansprakelijkstelling asbest</i>	60		40							
		<i>Structurele WW lasten</i>	750									
	Totaal productgroep 0805		880		140							
	Totaal programma 08 Bestuur en middelen		1.186	314	140							
	Totaal alle programma's		4.337	6.418	-2.053			-3.528				
9101	Algemene middelen	<i>Bijdrage Levensloop</i>	-50									
		<i>Naheffingbelastingdienst</i>	-30									
		<i>Motorrijtuigenbelasting</i>		-1.000								
		<i>Meicirculaire provinciefonds</i>		-2.448								
		<i>RTV Utrecht</i>	-122									
		<i>Structurele WW lasten</i>	-750									
		<i>BTW-BOR</i>		500								
	Totaal algemene middelen		-952	-2.948								
9102	Begrotingssaldo	<i>Extra dividend Vitens</i>	45									
		<i>Zoektocht middelen</i>	156									
		<i>Nationale start 5 mei</i>	79									
		<i>Motorrijtuigenbelasting</i>	-1.000									
		<i>Meicirculaire provinciefonds</i>	-2.263									
		<i>Structurele WW lasten</i>	-2.000									
		<i>Balansafwikkelingen programma 4</i>	783									
		<i>Gerichte tariefacties OV</i>	700									
	Totaal begrotingssaldo		-3.500									

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
9201	Reserves	<i>Reserve projecten: Ruimte voor de Lek</i>		2.311		-26		-2.278				
		<i>Reserve Programma landelijk gebied: Ruimte voor de Lek</i>	2.337									
		<i>Reserve N.T.V.A.: Ganzenakkoord</i>	40			40						
		<i>Reserve projecten: Regionale uitvoeringsdienst</i>	400			400						
		<i>Reserve projecten: Afronding Utrechtse Jeugd Centraal</i>		-273		273						
		<i>Reserve N.T.V.A.: Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)</i>	310			310						
		<i>Reserve N.T.V.A.: Zonnepanelen voor asbestdaken</i>	560			560						
		<i>Reserve projecten: PRESTO</i>	100			100						
		<i>Reserve projecten: Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen</i>	2.500									
		<i>REs. Won/Binnensted. Ontw: Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen</i>	2.560									
		<i>Reserve N.T.V.A.: Juridische ondersteuning bij aansprakelijkstellingen</i>	40			40						
		<i>Res. Frictiekosten personeel en veranderopgave: structurele WW lasten</i>	2.750	750								
		<i>Reserve projecten: Stationsgebied Driebergen - Zeist</i>		5.000		-3.750		-1.250				
		<i>Reserve GWW: BTW-BOR</i>	500									
		<i>Reserve Subs.reg. Econ. Ontwikkeling: Projecten Economische Ontwikkeling</i>		724								
	Totaal reserves		12.097	8.512		-2.053		-3.528				
Totaal alle programma's, Algemene middelen en Reserves			11.982	11.982		-2.053	-2.053	-3.528	-3.528			

Bijlage 2 Technische begrotingswijzigingen

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0101	Ruimtelijke ontwikkeling	<i>Voorziening Vathorst, budgettair neutraal</i> Op dit moment zit er € 1,500 mln. in de voorziening Vathorst. Dit zou volgens de overeenkomst echter € 1,540 mln. moeten zijn. Er moet dus een extra dotatie van € 40.000 plaatsvinden. Voorgesteld wordt om deze € 40.000 incidenteel uit het budget provinciale ruimtelijke structuurvisie over te hevelen. Daarmee wordt het tekort gedekt binnen hetzelfde programma.										
Totaal productgroep 0101												
Totaal programma 01 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en binnenstedelijke ontwikkeling												
0203	Prog. en uitvoer. Agenda Vitaal Platteland	<i>Agenda Vitaal Platteland:</i> Als gevolg van actualisatie van het programma worden de lasten met € 25.000 verlaagd. De baten worden verhoogd met € 22,040 mln. voornamelijk als gevolg van een hogere rijksbijdrage decentralisering Natuur. De reserve is in het verleden genetteerd verantwoord, terwijl dit bruto had moeten zijn. Dit leidt tot zowel een extra onttrekking als storting van € 8,200 mln.	-250	22.040								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		Verschuiving apparaatskosten vanwege de nieuwe programma-indeling in de Planning- en controlcyclus per 2013. Hierbij zijn de uren van het AVP per abuis in de verkeerde productgroep geplaatst. Zie ook productgroep 0306.	4.480									
		<i>Rijksbijdrage ILG:</i> Betreft verlaging van zowel de baten als de lasten vanwege het niet meer ontvangen van de Rijksbijdrage ILG als gevolg van de decentralisatie Natuur.	-57.178	-57.178								
Totaal productgroep 0203			-52.948	-35.138								
0204	Vergunningverl. en Handhaving groene regelgeving	<i>Knelpunten woonschepen:</i> Het project Knelpunt Tull 't Waal zou dit jaar worden gerealiseerd, maar de aanbesteding is pas in juli 2013 van start gegaan. Door deze vertraging wordt verwacht dat het project in 2014 feitelijk tot uitvoering komt en dan wordt afgerond. Voorgesteld wordt om € 250.000, via de reserve Uitvoeringsprogramma Woonschepenbeleid over te hevelen naar 2014.	-250		250							
Totaal productgroep 0204			-250		250							
Totaal programma 02 Landelijk gebied			-53.198	-35.138	250							
0301	Waterveiligheid	<i>Prioriteiten Bodem-, Water- en Milieubeleid:</i> Zie 0306 basistaken BWM.	160									
Totaal productgroep 0301			160									

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0302	Leefkwaliteit stedelijk gebied	<i>Prioriteiten Bodem-, Water- en Milieubeleid:</i> Zie 0306 basistaken BWM.	513									
Totaal productgroep 0302			513									
0303	Zoetwatervoorziening	<i>Prioriteiten Bodem-, Water- en Milieubeleid:</i> Zie 0306 basistaken BWM.	196									
Totaal productgroep 0303			196									
0304	Drukke in de ondergrond	<i>Prioriteiten Bodem-, Water- en Milieubeleid:</i> Zie 0306 basistaken BWM.	23									
Totaal productgroep 0304			23									
0306	Basistaken BWM	<i>Prioriteiten Bodem-, Water- en Milieubeleid:</i> Voor de prioriteiten van het BWM-beleid is jaarlijks € 1,200 miljoen beschikbaar. Per jaar wordt bepaald hoe dit over de verschillende prioriteiten (=productengroepen) wordt verdeeld. Zie ook de andere productgroepen binnen programma 3.	-892									
		Verschuiving apparaatskosten vanwege de nieuwe programma-indeling in de Planning- en controlcyclus per 2013. Hierbij zijn de uren van het AVP per abuis in de verkeerde productgroep geplaatst. Zie ook productgroep 0203.	-4.480									

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Energie algemeen, budgettair neutraal</i> In 2013 is er nog een bedrag van € 40.000 betaald aan uitvoeringskosten bij het afronden van de projecten energie algemeen en subsidieregeling garantiefonds energie. Voorgesteld wordt om deze uitgaven te financieren uit de voordelige balansafwikkelingsverschillen bij de subsidieregeling meer met minder. Dit betreft niet uitbetaalde reserveringen van subsidies.										
Totaal productgroep 0306			-5.372									
Totaal programma 03 Bodem, water en milieu			-4.480									
0401	Economische zaken	<i>Detachering TFI:</i> Eén van onze medewerkers is gedetacheerd bij de TFI. De uren die hij hiervoor werkt, kunnen bij de TFI gedeclareerd worden. Zowel de baten als de lasten nemen hierdoor met € 16.000 toe.	16	16								
		<i>Cofinancieringsfonds:</i> De uitgaven zijn in 2013 naar verwachting per saldo € 1,439 mln. hoger dan begroot. Dit komt doordat een aantal bijdragen die in voorgaande jaren zijn verplicht, in 2013 uitbetaald zijn. Voorgesteld wordt om deze hogere uitgaven te onttrekken uit de reserve Cofinanciering.	1.461	22								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>CP Economisch beleidsplan:</i> De verwachting is dat we van het budget Economisch beleidsplan voor 2013 € 400.000 uitgeven. We betalen voorschotten van de subsidies pas uit aan de hand van voortgangsrapportages van betreffende bedrijven. In 2013 was het beschikbare budget € 1,049 mln. Voorgesteld wordt om de onttrekking uit de reserve projecten in 2013 met € 649.000 te verlagen en dit bedrag weer beschikbaar te stellen in 2014.	-649		649							
Totaal productgroep 0401			828	38	649							
0402	Recreatie	<i>Toekomst Recreatieschappen:</i> Het traject om de recreatie op een andere manier vorm te geven duurt langer dan gepland omdat maatwerk voor de vier recreatieschappen gewenst is. Inmiddels is de stap gemaakt naar de voorbereiding van liquidatie en de uitvoering van programma's om de vier recreatieschappen en Recreatie Midden Nederland op een andere wijze vorm te geven. In 2013 resteert naar alle waarschijnlijkheid een bedrag van € 400.000 van de beschikbare € 528.000 voor uitwerking van de implementatie en/of liquidatie in 2014 en 2015. Voorgesteld wordt om in 2013 de onttrekking uit de reserve Toeristische ontwikkeling te verlagen met € 400.000 en dit bedrag weer beschikbaar te stellen in 2014 en 2015.	-400		200		200					
Totaal productgroep 0402			-400		200		200					

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Totaal programma 04 Economische zaken en recreatie			428	38	849		200					
0501	Doelmatig verkeer- en vervoersysteem	<i>Agenda 2010 Op de fiets:</i> Niet alle uitgaven voor 2013 van Agenda 2010 Op de Fiets worden gerealiseerd. Vertraging is voornamelijk bij project Let de Stigterpad. Door procedures die hier nog lopen wordt naar verwachting pas in 2014 dit project gerealiseerd. Voorgesteld wordt om € 227.000 van 2013 naar 2014 over te hevelen via de reserve projecten.	-227		227							
		<i>Regionaal verkeersmanagement:</i> De geraamde uitgaven voor het project de Utrechtse Databank Wegverkeersgegevens zijn € 550.000 te hoog opgenomen doordat de aanpak hiervoor is herzien. Het basismeetnet zal namelijk via een dienstverleningsovereenkomst worden gerealiseerd, wat aanzienlijk goedkoper is. Lagere uitgaven betekenen ook lagere inkomsten, omdat de uitgaven in rekening worden gebracht bij de deelnemende partners.	-550	-550								
		<i>Bereikbaarheid binnensteden en transferia:</i> In 2013 is het project fietsroute Schammer met de gemeente Amersfoort afgerekend. Dit leverde een voordeel van € 66.000 op. Dit bedrag wordt gebruikt om de bijdrage aan het project aanleg Busstation Breukelen te betalen. Dit was nog niet in de begroting van 2013 verwerkt.	66	66								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>VERDER pakketstudies:</i> De uitvoering van de projecten duurt langer dan geraamd, hoewel de plannen van aanpak al goedgekeurd zijn in het Utrechts Verkeer-en Vervoerberaad. Het aandeel van ons bedraagt in 2013 naar verwachting € 2,200 mln. terwijl er € 3,000 mln. begroot was. Door de lagere uitgaven wordt er ook minder aan de reserve VERDER onttrokken.	-800									
		<i>Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan (UMP) (zie ook 0502 en 0503):</i> Bij een dertigtal projecten is het kasritme aangepast naar de laatste verwachtingen. Hierbij is ook rekening gehouden met de realisatie in 2012 en nieuwe inzichten op het gebied van de doorlooptijd en investeringen in 2013. De raming van de lasten wordt hierdoor met € 1,347 mln. verlaagd en de baten met € 50.000. Per saldo wordt er dus € 1,297 mln. minder aan de reserve GWW onttrokken.	1.362	-90								
		<i>Bereikbaarheidsoffensief Utrecht (BOR):</i> Verlaging van zowel de lasten als de baten (rijksbijdrage) bij het project N237 OV Utrecht - Amersfoort. Vertraging is ontstaan door gewijzigde inzichten van de gemeente De Bilt, waardoor opnieuw onderhandeld moest worden voor goedkeuring van de gewijzigde plannen met de subsidieverstrekker. Door deze aanpassing brengen we het kasritme in overeenstemming met de projectplanning.	-1.418	-1.418								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Brede doeluitkering (zie ook 0502):</i> Van de geraamde uitgaven ad € 86,800 mln. wordt naar verwachting € 61,800 mln. uitgegeven. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven bij het project Verbetering kwaliteit en toegankelijkheid bushaltes ad € 6,700 mln. (afrekening in 2014) en lagere bijdragen aan gemeenten voor wegenprojecten ad € 1,800 mln. en de "Beter Benutten" projecten ad € 15,500 mln. Door de lagere uitgaven worden de baten (rijksbijdrage en onttrekking balanspost vooruitontvangen BDU) ook lager. Een gevolg van de lagere uitgaven in 2013 is een verschuiving van het kasritme naar latere jaren. Dit is reeds opgenomen in de begroting 2014.	-25.610	-25.610								
		<i>Herinrichting Stationsgebied Driebergen-Zeist:</i> Het project heeft een inhoudelijk en politiek complex proces waarbij meerdere (interne en externe) partijen betrokken zijn. Hogere uitgaven dan begroot worden er nog verwacht voor onderzoeks- en programmakosten en kosten van bestemmingsplanwijzigingen van gemeenten. In totaliteit betreft het € 256.000. De hogere uitgaven worden in rekening gebracht bij de deelnemende partners.	256	256								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Uitvoeringsprogramma pakketstudies:</i> In het kader van het uitvoeringsprogramma bij de pakketstudies VERDER, is de provincie trekker van een aantal projecten. De verwachting is dat we € 200.000 meer uitgeven, voornamelijk als gevolg van uitbetaling van subsidieverplichting van voorgaande jaren. Omdat de uitgaven in rekening worden gebracht bij de deelnemende partners, vallen de baten ook € 200.000 hoger uit.	200	200								
Totaal productgroep 0501			-26.721	-27.146	227							
0502	Verkeersveiligheid	<i>Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan (UMP):</i> Zie 0501 Doelmatig verkeer- en vervoersysteem.	-2.137	40								
		<i>Brede doeluitkering:</i> Zie 0501 Doelmatig verkeer- en vervoersysteem.	610	610								
Totaal productgroep 0502			-1.527	650								
0503	Kwaliteit leefomgeving	<i>Basiskaart Grootschalige Topografie:</i> De Basiskaart Grootschalige Topografie (BGT) is een wet die er voor gaat zorgen dat alle data met betrekking tot topografische gegevens van Nederland in een database worden verzameld, opgeslagen en beschikbaar komen. Het komen tot een uniforme kaart is een langdurig exercitie. De provincie heeft met de pilot N199 geoefend met het vertalen van data. Deze pilot heeft vertraging opgelopen omdat de set van eisen later dan	-255		28		227					

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		gepland is vastgesteld. Na de zomer ronden we de pilot af en kunnen we in het najaar verder met BGT. Voorstel is om vanwege de opgelopen vertraging in het project om € 255.000 over te boeken van 2013 naar 2014 en 2015 via de reserve projecten.										
		<i>Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan (UMP):</i> Zie 0501 Doelmatig verkeer- en vervoersysteem.	-572									
Totaal productgroep 0503			-827		28		227					
Totaal programma 05 Mobiliteit			-29.075	-26.496	255		227					
0601	Erfgoed	<i>Monumentenzorg:</i> We geven dit jaar € 100.000 meer uit dan geraamd. Betreft subsidie grafmonument Bredero Vianen. Bedrag was in 2012 ontvangen en wordt nu doorbetaald. De hogere uitgave wordt onttrokken aan de reserve investeringsfonds provinciaal erfgoed.	100									
		<i>Limes Tourism Connection:</i> In 2013 wordt dit Europese project afgerond. De bijdrage van de Europese Unie van € 49.000 voor dit project was nog niet in de primitieve begroting opgenomen. Hierdoor nemen zowel de baten als de lasten met dit bedrag toe.	49	49								
		<i>Nationaal Limes-project:</i> Het project heeft in 2013 extra budget gekregen voor vergroting van het publieksbereik. Hierdoor nemen zowel de lasten als de baten toe met € 138.000. De bijdragen zijn afkomstig	138	138								

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		van het ministerie OCW, provincie Zuid-Holland, provincie Gelderland en de provincie Utrecht.										
		<i>Kunst Centraal:</i> Het budget voor Kunst Centraal is in de begroting voor € 75.000 te laag opgenomen. Dit wordt gecompenseerd doordat het budget voor Landgoed Educatie Utrecht € 75.000 te hoog is opgenomen. Zie productgroepen 0602 en 0601.	-75									
Totaal productgroep 0601			212	187								
0602	Kunsten	<i>Cultureel ondernemerschap:</i> Twee projecten van het provinciaal programma cultuur & ondernemerschap 2012-2015 worden niet dit jaar uitgevoerd, maar in 2014. De planvorming voor deze projecten is namelijk nog niet zover, zodat de aanvraag voor de subsidie later ingediend wordt. Voorgesteld wordt om het budget in 2013 met € 368.000 te verlagen en dit bedrag via de reserve projecten beschikbaar te stellen in 2014.	-368		368							
		<i>Kunst Centraal:</i> Het budget voor Kunst Centraal is in de begroting voor € 75.000 te laag opgenomen. Dit wordt gecompenseerd doordat het budget voor Landgoed Educatie Utrecht € 75.000 te hoog is opgenomen. Zie productgroepen 0602 en 0601.	75									

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
		<i>Cultuurparticipatie:</i> De uitgaven voor cultuurparticipatie bedragen voor 2013 € 35.000. De uitgaven worden gedekt door vooruitontvangen rijksmiddelen. Dit was nog niet in de primitieve begroting opgenomen. Hierdoor nemen zowel de lasten als baten met dit bedrag toe.	35	35								
Totaal productgroep 0602			-258	35	368							
Totaal programma 06 Cultuur en samenleving			-46	222	368							
0802	Strategie en bestuurlijke zaken	<i>Utrecht 2040:</i> In verband met capaciteitsproblemen heeft de uitwerking, implementatie en verankering van de strategie Utrecht 2040 vertraging opgelopen. De bedoeling is dat dit samen opgepakt wordt met onze regiopartners. Voor de begeleiding en uitwerking van deze activiteiten is in 2014 nog een bedrag van € 360.000 nodig. Voorgesteld wordt om dit bedrag via de reserve projecten over te boeken naar 2014.	-360		360							
Totaal productgroep 0802			-360		360							
0805	Bedrijfsvoering	<i>Reserve ICT:</i> Via de NJR 2012 is er voor de afronding van de ICT infrastructuur in 2013 € 1,250 mln. extra onttrokken uit de reserve ICT. De afronding kan naar verwachting binnen het beschikbare budget plaatsvinden. Aan een nieuw ICT investeringsplan wordt nu nog gewerkt. De extra onttrekking is daarom niet meer noodzakelijk.	-1.250									

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2013		2014		2015		2016		2017	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Totaal productgroep 0805		-1.250									
	Totaal programma 08 Bestuur en middelen		-1.610		360							
	Totaal alle programma's		-87.981	-61.374	2.082		427					
9201	Reserves	<i>Res.Uitv.progr.Woonschepenbeleid: Knelpunten woonschepen</i>		-250		250						
		<i>Reserve Programma landelijk gebied: Agenda Vitaal Platteland</i>	30.240	7.950								
		<i>Reserve projecten: Agenda 2010 Op de fiets</i>		-227		227						
		<i>Reserve projecten: Basiskaart Grootschalige Topografie</i>		-255		28		227				
		<i>Reserve ICT: Reserve ICT</i>		-1.250								
		<i>Investeringsfonds Provinciaal Erfgoed: Monumentenzorg</i>		100								
		<i>Reserve VERDER: VERDER pakketstudies</i>		-800								
		<i>Reserve GWW: Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan (UMP)</i>		-1.297								
		<i>Reserve projecten: Cultureel ondernemerschap</i>		-368		368						
		<i>Reserve Cofinancieringsfonds: Cofinancieringsfonds</i>		1.439								
		<i>Reserve projecten: CP Economisch beleidsplan</i>		-649		649						
		<i>Reserve projecten: Utrecht 2040</i>		-360		360						
		<i>Reserve Subs.reg. Toer. Ontwikkeling: Toekomst Recreatieschappen</i>		-400		200		200				
	Totaal reserves		30.240	3.633		2.082		427				
	Totaal alle programma's, Algemene middelen en Reserves		-57.741	-57.741	2.082	2.082		427	427			

Colofon

De Najaarsrapportage is een uitgave van:

Provincie Utrecht
Archimedeslaan 6
3584 BB Utrecht
Postbus 80300
3508 TH Utrecht
Telefoon: 030-2589111
Fax: 030-2582564
www.provincie-utrecht.nl

Samenstelling en eindredactie:

Afdeling Managementondersteuning

Ontwerp en opmaak:

Afdeling Managementondersteuning in samenwerking met Multi Media Centrum provincie Utrecht

Afbeelding voorpagina:

Fort Vechten

Oplage:

200 exemplaren

Druk:

Multi Media Centrum provincie Utrecht

De omslag en het binnenwerk van deze rapportage is gedrukt op houtvrij-chloorvrij-TCF, duurzaam papier